

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndc/16/2024
Identifikačné číslo spisu: 6121264746
Dátum vydania rozhodnutia: 28.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6121264746.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Q. Z., narodeného XX. R. XXXX, I., X. XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Štefánekovou, Trenčín, Vážska 308/45, proti žalovanému H. X. U., narodenému X. X. XXXX, I. J. XXX/X, zastúpenému advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., Trenčín, Kapt. Jaroša 1312/29, IČO: 47 256 907, o zaplatenie 4.646,27 eura s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Co/5/2024, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s predložením veci Okresným súdom Nitra, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s predložením veci Okresným súdom Nitra je dôvodný.

Na prejednanie a rozhodnutie vo veci podaného opravného prostriedku voči rozsudku Okresného súdu Nitra z 23. augusta 2023 sp. zn. 16C/19/2021-314 je príslušný Krajský súd v Nitre.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra predložil spis Krajskému súdu v Nitre 10. januára 2024, z dôvodu podaného opravného prostriedku voči rozsudku z 23. augusta 2023 sp. zn. 16C/19/2021-314. Krajský súd v Nitre pod sp. zn. 7Co/1/2024 vrátil spis 15. januára 2024 Okresnému súdu Nitra ako nesprávne predložený, keďže predmetná vec mala byť predložená na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Bratislave. Následne Okresný súd Nitra 17. januára 2024 predložil spis s opravným prostriedkom voči rozsudku z 23. augusta 2023 sp. zn. 16C/19/2021-314 Krajskému súdu v Bratislave. Vec bola zapísaná do registra civilnej odvolacej agendy pod sp. zn. 6Co/5/2024.

2. Krajský súd v Bratislave s postúpením veci nesúhlasil. Po tom ako bola vec zapísaná do registra civilnej odvolacej agendy pod sp. zn. 6Co/5/2024, predsedníčka senátu namietala u predsedu Krajského súdu v Bratislave nesprávny zápis veci do súdneho registra/oddelenia Co (senátu 6Co - odvolacia občianskoprávna agenda) s tým, že žalovaná istina vyplynula zo Zmluvy o dielo, ktorú uzatvoril žalobca v pozícii zhotoviteľa a fyzické osoby medzi ktorými bol aj žalovaný v pozícii objednávateľa. V predmetnej Zmluve o dielo sa jej účastníci výslovne dohodli, že zmluvu uzavreli v súlade s § 536 a nasl. Obchodného zákonníka a všetky právne vzťahy sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Predseda Krajského súdu v Bratislave svojím vyjadrením z 15. februára 2024 pod sp. zn.

1SprR/2/2024 vyslovil, že námietka nesprávneho zápisu veci do registra Co nie je dôvodná, a svoj názor odôvodnil tým, že nakoľko Zmluva o dielo bola uzavretá medzi objednávateľmi-fyzickými osobami, ktoré nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý bol aj na súde prvej inštancie správne vedený v registri C. Preto zápis do registra Cob na odvolacom súde nie je dôvodný. Vzhľadom na uvedený záver predsedu Krajského súdu v Bratislave, že ide o spor občianskoprávnej povahy je potom odvolacím súdom v občianskoprávnej agende Krajský súd v Nitre a tým nebol daný dôvod na postúpenie veci Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu funkčnej príslušnosti podľa § 34 ods. 2 písm. b) CSP v znení účinnom od 1. júna 2023. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd predložil spor pod sp. zn. 6Co/5/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) z dôvodu jeho nesúhlasu s predložením veci Okresným súdom Nitra.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Nitre na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s predložením veci Okresným súdom v Nitre je dôvodný.

4. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

6. Podľa § 34 ods. 1 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

7. Podľa § 34 ods. 2 písm. b) CSP v znení účinnom od 01. júna 2023 na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave.

8. Krajský súd v Nitre je odvolacím súdom občianskoprávnej agendy pre okresné súde v Nitre, Komárne, Leviciach a Nových Zámkoch.

9. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Krajského súdu v Bratislave s predložením veci Okresným súdom Nitra (po tom ako Krajský súd v Nitre vec vrátil ako nesprávne predloženú) bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor v zmysle citovaného ustanovenia, ktorý ako pojem procesného práva nie je v predpisoch upravujúcich konanie pred súdmi v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach (CSP) definovaný a preto je potrebné pre jeho vymedzenie vychádzať z predpisov hmotného práva upravujúcich obchodnoprávne vzťahy a občianskoprávne vzťahy, teda Obchodného zákonníka ako lex specialis a Občianskeho zákonníka ako lex generalis.

10. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Predmetom sporu je zaplatenie sumy 4.646,27 eura s príslušenstvom z titulu Zmluvy o dielo (zaplatenie zvýšených nákladov na dodanie diela). Žalobca je v pozícii zhotoviteľa, v zmluve označený ako samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá vystupovala pri uzatváraní zmluvy ako podnikateľ a žalovaný vystupoval v pozícii objednávateľa ako fyzická osoba. Nakoľko Zmluva o dielo z 13. júla 2019 bola uzavretá medzi objednávateľmi-fyzickými osobami, ktoré nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a zhotoviteľom-fyzickou osobou konajúcou v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

14. Nemožno však opomenúť skutočnosť, že v danom prípade ide o záväzkový vzťah, ktorý možno subsumovať pod ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré zaviedlo pravidlo tzv. obrátenej špeciality v spotrebiteľských veciach. V zmysle uvedeného sa na spotrebiteľské vzťahy, aj keby inak spadali do pôsobnosti Obchodného zákonníka, prednostne aplikujú pravidlá Občianskeho zákonníka, ktorý sa stal právnym predpisom lex super specialis v spotrebiteľských vzťahoch. Ustanovenie § 262 Obchodného zákonníka v spotrebiteľských veciach sa stalo obsolétnym, keď bez ohľadu na prípadnú dohodu strán o voľbe Obchodného zákonníka sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ vždy prednostne aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného je zrejmé, že predmetný spor nemožno považovať za obchodnoprávny, keď žalobca je v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľom. Žalobca pri uzatváraní a plnení Zmluvy o dielo nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, a tak možno uzatvoriť, že uvedený záväzkový vzťah, v ktorom vystupuje spotrebiteľ, nemožno považovať za obchodnoprávny.

15. Najvyšší súd preto uzatvára, že za daných skutkových okolností je funkčne príslušný podľa ustanovenia § 34 ods. 1 CSP Krajský súd v Nitre, pretože sa jedná o spotrebiteľský spor (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.